

סיכומי הדינים העולים מנוסקנת הגמרא בדף היומי

בבא קמא דף ח' למסקנא

דף ח' ע"א

- א. לרבי ישמעאל שמין את העידית בנכסי הניזק. ולרבי עקיבא נחלקו בגמרא אם שמין לפי נכסי המזיק, או לפי נכסי כל העולם.
- ב. מי שהיו עליו בעל חוב וכתובת אשה ונזקין, ואין לו אלא עידית, כולם גובים עידית. אין לו אלא בינונית, כולם גובים בינונית. זיבורית, כולם גובים זיבורית. היו לו עידית בינונית וזיבורית, נזקין בעידית ובעל חוב בבינונית וכתובת אשה בזיבורית. יש לו עידית ובינונית, נזקין בעידית, בעל חוב וכתובת אשה בבינונית. עידית וזיבורית, נזקין בעידית, ובעל חוב וכתובת אשה בזיבורית.
- ג. היו לו בינונית וזיבורית, נזקין בבינונית, וכתובת אשה בזיבורית. ובעל חוב, י"א בשלו הן שמין, ולפיכך אם לא היה לו עידית בשעת הלוואה, הבינונית היא עדית אצלו, ונדחה בעל חוב לזיבורית, ואם היה לו עידית כשלוה, ומכרה לאחר מכן, נשתעבד הבינונית למלוה בשעת הלוואה. וי"א בשל עולם הן שמין, ולפיכך אם שוה בינונית שלו בעידית של עולם, נותן לבעל חוב מזיבורית, ואם היא שוה כבינונית של עולם, נותן לו מבינונית.
- ד. דבר תורה בעל חוב גובה מזיבורית, שנאמר 'בְּחֵין תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אֶתָּה נִשֶּׂה בּוֹ יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת הָעֹבוֹט הַחוּצָה', מה דרכו של

סיכומי הדינים העולים ממוסקבה הגמרא בדף היומי

אדם להוציא לחוץ, פחות שבכלים. ומה טעם אמרו חכמים בעל חוב בבינונית, כדי שלא תנעול דלת בפני לוי. וי"א שלא תקנו חכמים לבעל חוב כלום, וגם מדרבנן דינו בזיבורית.

ה. מי שהיו עליו נזקין וכתובת אשה ובעל חוב, והיו לו עידית ובינונית וזיבורית, ומכרם בבת אחת לאחד או לשלשה בני אדם, כולן נכנסו תחת הבעלים, ומי שלקח עידית יפרע לניזק, והלוקח בינונית ישלם את החוב, ומי שלקח זיבורית ישלם את הכתובה.

ו. ואם מכרם לשלשה בני אדם בזה אחר זה, כולם גובים מן האחרון, ואפילו אם הראשונים לקחו עדיית, והאחרון לקח זיבורית, דוחים את הניזק לזיבורית, שאין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין, והראשונים אומרים לניזק הנחתי לך מקום לגבות ממנו. ואם אין לאחרון קרקע לשלשתם, גובה משלפניו, אין לו גובה משלפני פניו.

ז. מכרם לאחד בזה אחר זה, אם לקח זיבורית באחרונה, דוחה את כולם אל הזיבורית, שעל הקודמים הוא אומר 'הנחתי לך מקום לגבות ממנו', ואם לקח עידית באחרונה, אינם גובים מן העדיית אע"פ שהיתה בת חורין באחרונה, כי תקנת חכמים לטובתו היא, ויכול לומר אי אפשרי בתקנת חכמים, ונותן לבעל חוב ולכתובת אשה כדינם. ולניזק יכול ליתן מבינונית, אע"פ שדינו בעדיית, שיאמר לו 'אי שתקת' ותיטול מבינונית הרי טוב, ואם לא, אחזיר שטר זיבורית לבעלים ותיטול מזיבורית. אבל לבעל חוב לא יוכל לדחות לזיבורית מכח טענה זו, שיאמר לו 'לכי תחזיר'. ואם מת המוכר, צריך ליתן גם לניזק כדינו ולא יוכל לומר 'אי שתקת', שאם יחזיר ליתומים לא יגבה מהם, כדין נכסים שקנו לאחר מיתת אביהם.

דף ח' ע"ב

א. כל האומר אי אפשרי בתקנת חכמים כשתקנוהו לטובתו, שומעין לו.

סיכומי הדינים העולים ממוסקנת הגמרא בדף היומי

ולפיכך יכולה אשה לומר לבעלה: "איני ניזונית ואיני עושה".

ב. לוקח שלקח עידית בינונית וזיבורית, והעידית היתה באחרונה, ומכר לאחר בינונית וזיבורית, ושייר עידית לפניו, כולם גובים מעידית. שהרי אין לפניו בינונית וזיבורית שיוכל לומר 'אי אפשי בתקנת חכמים'. ואם מכר עידית ושייר בינונית וזיבורית, יכול לוקח שני לדחות את הבעל חוב ואת האשה לבינונית וזיבורית שנשארו אצל לוקח ראשון, כי הראשון מכר לשני כל זכות שתבוא לידו.

ג. ראובן שמכר כל שדותיו לשמעון, והלך שמעון ומכר בינונית ללוי, ובא בעל חוב של ראובן, רצה גובה משמעון, שקנה כל השדות מראובן ונכנס תחתיו להשתעבד בחובו, רצה גובה מלוי בינונית שהיא משועבדת לו. ואם השאיר לוי בינונית אצל שמעון, אינו גובה מלוי, שיאמר לו הנחתי לך בינונית אחרת לגבות ממנו. ואם לקח לוי עידית או זיבורית שהיא קרקע שאינה משועבדת לו, אינו גובה מלוי.

ד. ראובן שמכר שדה לשמעון באחריות, וטרף ממנו בעל חוב של ראובן, יכול ראובן לטעון בדין כנגד הבעל חוב, ואין יכול לומר 'לאו בעל דברים דידי את', שהרי שמעון יחזור ויטרף ממנו. ואם מכר בלא אחריות, י"א שאינו יכול לטעון, וי"א שיכול לטעון, שאינו רוצה שיהיה לשמעון תרעומת עליו.

שלום

אומץ יקר!

דווח לנו על תיקון טעות, שגיאת כתיב, הערה, או כל תגובה אחרת, בכתובת: 7600235@gmail.com
אין לעשות שימוש מסחרי בסיכום זה או בחלק ממנו.

להצטרפות שלחו דואר לכתובת: 7600234@etrog.net.il